

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **J. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům správního úseku Krajského soudu v Ostravě ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 1 Nc 3/2007,

takto:

Soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 1 Nc 3/2007.

Odůvodnění:

Ve věci sp. zn. 1 Nc 3/2007 vedené u Krajského soudu v Ostravě (nejasné podání označené jako žaloba proti blíže nespecifikovanému rozhodnutí žalovaného) žalobce přímo ve svém podání ze dne 8. 3. 2007 vznesl námitku podjatosti vůči „Krajskému soudu v Ostravě“ a požádal, aby jeho věc byla postoupena jinému „nezávislému správnímu soudu“. Námitku podjatosti nijak neodůvodnil. Na výzvu k doplnění důvodů námítky podjatosti a k označení konkrétních soudců a soudních osob, proti nimž svou námitku směřuje, žalobce přípisem ze dne 13. 1. 2009 reagoval, nicméně v něm neuvedl žádné skutečnosti odůvodňující jeho námitku podjatosti, jeho přípis se týkal pouze bližšího označení sporné věci.

O námitce podjatosti vznesené vůči soudci přísluší rozhodovat Nejvyššímu správnímu soudu (§ 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a to po vyjádření námitkou dotčeného soudce.

Soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě, kteří v minulosti vyřizovali jiné věci téhož žalobce, jakož i soudce, jemuž byla přidělena věc sp. zn. 1 Nc 3/2007, ve svých vyjádřeních uvedli, že jim není známa žádná okolnost, pro niž by byli z projednávání a rozhodování věci vyloučeni, a že nemají k žalobci ani k věci žádný osobní vztah.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Obsahem citovaného ustanovení jsou tedy dva na sobě zcela nezávislé důvody vyloučení soudce. Soudce je jednak ipso facto vyloučen z projednávání a rozhodování věci, na níž měl podíl již v předchozím řízení správním či soudním. Vedle toho je pak důvodem vyloučení natolik objektivizovatelná míra osobního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu zavdává důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce.

V případě soudců správního úseku Krajského soudu v Ostravě první důvod vyloučení z projednávání a rozhodování věci žalobce dán není. Ze soudního spisu, jakož i z námitky podjatosti či z vyjádření soudců nikterak nevyplývá, že by se kdy vůbec mohli podílet na řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí žalovaného. Zbývá tedy posoudit, zda se v případě soudců správního úseku Krajského soudu v Ostravě nejedná s ohledem na skutečnosti, které žalobce v námitce podjatosti uvedl, o podjatost způsobenou osobním vztahem k věci či účastníkům.

Podjatostí je podle Nejvyššího správního soudu potřeba rozumět absenci nezávislosti a nestrannosti jakožto ústavních atributů soudnictví. Vodítkem k nalezení míry nezávislosti a nestrannosti soudce v míře, která naplňuje požadavky ústavního pořádku, nepodléhá však subjektivismu v posuzování a neignoruje sociální realitu, je pro Nejvyšší správní soud především judikatura Ústavního soudu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 26. 4. 2005, publikovaným pod č. 220/2005 Sb., konstatoval, že dlouhodobý právní a politický vývoj liberálních demokracií vygeneroval ze zkušeností indikátory nezávislosti a nestrannosti, z nichž lze utvářet objektivizovatelná kritéria pro posouzení naplnění znaků nezávislosti a nestrannosti. Nezávislost a nestrannost soudu (soudce) v objektivní poloze se tak posuzuje z hlediska vztahu k ostatním mocenským složkám (respektování principu dělby moci) a z hlediska schopnosti aktérů řízení s potenciálním zájmem na určitém výsledku či průběhu sporu ovlivnit vznik, trvání a zánik funkce člena soudního orgánu či jinak účinně působit na jeho rozhodování. Soudci tedy musí mít natolik nezávislý status a tento status musí zůstat i v konkrétních řízeních natolik nenarušen, aby bylo vyloučeno přímé či zprostředkované působení na rozhodovací činnost.

Nejvyšší správní soud musí v tomto smyslu námitku žalobce odmítnout jako zcela neschopnou pochybnosti o nepodjatosti soudců Krajského soudu v Ostravě založit. Žalobce ani v nejmenším nenabízí jakékoliv indicie pro předpoklad, že by kterýkoliv soudce správního úseku Krajského soudu v Ostravě měl být v nějakém osobním vztahu k žalobci či k věci, který by je vedl k podjatému rozhodování - existenci takového vztahu dokonce ani netvrdí.

Přihlížejte k absenci tvrzení žalobce v námitce podjatosti Nejvyšší správní soud nemůže než konstatovat, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě nemohou zavdat příčinu k pochybnostem o jejich nezávislosti a nestrannosti ve vztahu k žalobci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nej**sou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně
senátu